

Bystra, Warszawa, Kraków 25.09.2024 r.

Pan
Donald Tusk
Premier RP
al.Ujazdowskie 1/3
00-583 Warszawa

Szanowny Panie Premierze,

apelujemy o wywiązanie się z zobowiązań dotyczących ochrony przyrody i pilne wyłączenie 20% najcenniejszych lasów publicznych z pozyskania drewna.

Utrzymanie obecnie obowiązującego moratorium i pilne wyłączenie od 2025 r. kolejnych obszarów przyrodniczo cennych w ramach moratorium 2.0 to minimum jakiego oczekujemy w niemalże rok od wyborów zwyczajnych dla Koalicji 15 października. Oczekujemy podtrzymania danego Polakom słowa i wzmocnienia Pańskiej osobistej koordynacji działań dotyczących wyznaczania 20% lasów „bez wycinek”.

Ochrona lasów, zwłaszcza górskich lasów wodochronnych w obliczu katastrofalnych w skutkach powodzi nigdy nie była istotniejsza. Panie Premierze, proszę nie kapitulować przed Lasami Państwowymi, które torpedują działania na rzecz bezpieczeństwa wszystkich Polek i Polaków. To na Panu, Premierze RP spoczywa odpowiedzialność, by polskie lasy zaczęły być traktowane jako dobro narodowe i społeczne, a nie tylko gospodarcze. To kwestia odpowiedzialności przed wyborcami oraz odpowiedzialności wobec przyszłych pokoleń.

Mija rok Pańskich rządów, a stan lasów nie poprawił się. Nasze lasy tracą odporność na zagrożenia związane ze zmianą klimatu. Magazynują coraz mniej węgla i wody. Ten spadek odporności naukowcy bezpośrednio wiążą z ich nadmierną eksploatacją. Panie Premierze, ochrona środowiska i lasów to kwestia bezpieczeństwa wszystkich Polek i Polaków.

Apelujemy do Pana w dobie klęski powodzi, która dotknęła mieszkanki i mieszkańców południowo-zachodniej Polski. To nieracjonalne zarządzanie lasami w obszarach górskich w znacznym stopniu przyczyniło się do skali zniszczeń. Wycinanie dużych połaci lasów na stokach oraz gęsta sieć dróg leśnych spowodowały utratę funkcji ochronnych lasów. Ekstremalne opady deszczu, zamiast zostać zretencjonowane w górskich lasach wodochronnych, momentalnie spłynęły do rzek gęstą siecią dróg zrywkowych. Czas naprawić błędy w gospodarowaniu lasami! Dziś ponad wszelką wątpliwość widzimy, że ochrona przyrody oznacza ochronę życia ludzi i że w dobie zmian klimatu i coraz intensywniejszych, ekstremalnych zjawisk pogodowych. **Ochrona lasów – z politycznego sloganu – musi stać się priorytetem na poziomie decyzyjnym.**

Pański rząd ma mocną, społeczną legitymację do podejmowania skutecznych działań w zakresie ochrony lasów. Aż 85% Polek i Polaków oczekuje pilnego wyłączenia 20% lasów z wycinek, a wśród priorytetów Lasów Państwowych ankietowani na pierwszym miejscu wskazują właśnie ochronę przyrody.

Proszę także pamiętać, że ochrona przyrody nie stoi w sprzeczności z interesem branży drzewnej. Moratorium z 8 stycznia zmniejszyło dostępność drewna o zaledwie 0,71 proc., co nie miało żadnego wpływu na rynek krajowy. Podkreślając ryzyko zmniejszenia podaży

drewna w związku z dalszym zwiększaniem obszarów „bez wycinek” branża zapomina o sile popytowej kształtującej rynek, imporcie, zapasach, recyklingu i zarządzaniu rynkiem. Nawet ograniczenie pozyskania drewna nie musi pogorszyć kondycji branży jeśli zatrzymamy eksport polskiego drewna poza granice Unii, wypromujemy jego przerób w Polsce i zaczniemy go używać według zasady kaskadowości.

W końcu ograniczenie pozyskania drewna na obszarze 20 proc. terenów należących do Lasów Państwowych oznacza, że gospodarowanie jest możliwe na 80 proc.! A największym wyzwaniem dla sektora leśno-drzewnego pozostaje nie powoływanie nowych rezerwatów, ale zmiana klimatu i związana z nią degradacja monokultur świerkowych i sosnowych. Naukowcy wskazują jasno na konieczność pozostawienia części lasów – przede wszystkim starych drzewostanów o charakterze zbliżonym do naturalnego – bez gospodarczej ingerencji. To kwestia zachowania odporności polskich lasów i przywrócenia im funkcji ochronnych.

Od czasu polecenia resortu środowiska z 8 stycznia 2024 r. które ograniczyło bądź wstrzymało pozyskanie drewna w 10 lasach cennych przyrodniczo i ważnych społecznie, pracujemy nad docelową koncepcją ochrony lasów. Przy współudziale szerokiego grona interesariuszy bierzemy udział w zapoczątkowanej przez resort środowiska Ogólnopolskiej Naradzie o Lasach. Celem tego procesu miało być wspólne wytypowanie i wyłączenie najcenniejszych 20% lasów z użytkowania gospodarczego. Niestety, **zamiast konsensusu, jako strona przyrodniczo-społeczna otrzymujemy od Lasów Państwowych kolejne niesatysfakcjonujące działania, skutkujące rozmyciem i przeciąganiem dyskusji, tak aby nigdy nie dojść do konkluzji i wiążących decyzji.**

W ramach ONoLu Lasy Państwowe nie podjęły żadnych ustaleń zmierzających do pilnego wyłączenia z wycinek obszarów najcenniejszych lasów, które są obecnie niszczone przez gospodarkę leśną (projektowanych rezerwatów przyrody, starolasów, czy ostatnich fragmentów lasów naturalnych). Brak realizacji polecenia Pani Minister środowiska z dnia 13 czerwca br. ws. aktualizacji moratorium pokazał lekceważący stosunek Lasów Państwowych do prawa i ochrony przyrody, a obecne zapowiedzi kierownictwa Lasów Państwowych o powołaniu nadleśnictw puszczańskich jawią się jako pustosłowie. Wystarczy nadmienić, że to nie kto inny tylko nowe kierownictwo Lasów Państwowych dąży do zniesienia zabezpieczenia powództwa cywilnego ws. Puszczy Białowieskiej – najcenniejszej puszczy na niżu Europy – w celu kontynuacji wycinek. Wbrew zapowiadanej przez „prawdziwych leśników” zmianie, polskie lasy są nadal wycinane, a działania na rzecz skutecznej ochrony lasów torpedowane.

Stoimy na stanowisku, że **wyrażoną przez społeczeństwo wolę dokonania zmian w zakresie gospodarki leśnej oraz polityczną deklarację koalicji 15 października 2023 r. i wyłonionego przez nią rządu, należy wykorzystać do przeprowadzenia trwałych zmian systemowych zmierzających do wyłączenia 20% lasów publicznych z wycinek ponad partyjnymi i branżowymi interesami.** Panie Premierze, czas na Pańską interwencję.

Niżej podpisane organizacje deklarują gotowość i otwartość do dalszej współpracy dla lepszego zabezpieczenia lasów publicznych w Polsce.

Pracownia na rzecz Wszystkich Istot
Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków
Fundacja Greenpeace Polska